

Raoul Reintjens

Succesverhaal

Van cliënt naar maatschappelijk buurtsportcoach in Maastricht

Eind mei won William Kostons een beker als vrijwilliger van de dag op het Life Goals Festival in Maastricht. "Ik durf voor het eerst mezelf een schouderklopje te geven voor mijn ontwikkeling", zei hij na afloop. Kostons liep ooit als hulpbehoevende bij het Leger des Heils binnen, maar sindsdien klom hij op van cliënt naar assistent en kreeg hij, na het behalen van het diploma maatschappelijk buurtsportcoach bij de Stichting Life Goals, kort geleden een betaalde baan. Tijdens het tweedaags festival in zijn woonplaats was hij de eerste die kwam en de laatste die vertrok. Sport bleek voor hem het medicijn voor een terugkeer in de maatschappij. ERNST BOUWES

Marcel van Strien coördineert als medewerker van het Leger des Heils alle sportmomenten voor bijzondere doelgroepen in Zuid-Nederland. “Ik zorg voor het veld, voor het transport, voor de trainer en achter de schermen ook voor de verbindingen met alle andere welzijnspartners, het bedrijfsleven en de amateursportverenigingen. Kijk je naar Maastricht, dan heeft de stad op dit moment zeven sportmomenten in de week, waar iedereen aan mee kan doen die om welke reden dan ook geen lid is van een sportvereniging. Daarnaast hebben we bij iedere sport een kers op de taart waarvoor we de deelnemers met de meest gestructureerde levensstijl en de beste persoonlijke groei in de voorafgaande periode selecteren. Zij mogen in een team meedoen aan de Life Goals Festivals. Zo hebben de voetballers de landelijke competitie van Life Goals, om als doel naar toe te werken, terwijl de wandelgroep bijvoorbeeld traint voor de jaarlijkse bruggenloop. Door de groepscohesie en de regelmatige beweging bij het sporten zie je dat deze deelnemers meer zin in het leven krijgen en ook hun eigen activiteiten weer oppakken. In de praktijk merk je dat dit beter werkt dan een begeleidingsgesprek.”

Balletlessen

Het Leger des Heils wil het sportaanbod graag verder uitbreiden, zegt Van Strien. “Wanneer iemand bij mij komt en voorstelt om balletlessen te verzorgen, dan ga ik kijken of ik dat kan faciliteren. Het is niet verplicht, maar liefst zien we dat een groep begeleiding krijgt van een buurtsportcoach. In sommige gevallen maken cliënten de overstap naar de begeleiding van een groep, zoals William Kostons, die zelfs de cursus maatschappelijk buurtsportcoach heeft gevolgd en daar nu een betaalde baan aan heeft overgehouden. Dat heeft een grote meerwaarde, want hij kan heel goed aanvoelen wat de cliënten beweegt.”

Sport is voor het oppakken van de draad erg belangrijk, benadrukt Van Strien. “In Maastricht heeft het Leger des Heils ongeveer zeshonderd cliënten, die we letterlijk en figuurlijk in beweging willen krijgen. Aan begeleiding ontbreekt het niet, maar aan effectiviteit in de behandeling soms wel. Sport blijkt in de praktijk bij veel cliënten een veel betere uitwerking te hebben dan uren van gesprekken aan een tafel. Voor het Leger des Heils is deze aanpak nieuw, want haar medewerkers denken vooral vanuit opvang en begeleiding en niet zozeer aan sporten als therapie. Daarom is de rol van de sportcoach binnen de organisatie zo belangrijk bij het motiveren en activeren van mensen om mee te doen. Aan ons de taak om te zorgen voor voldoende coaches en sportaanbod. Als dat wiel eenmaal draait, gaan cliënten elkaar aansteken en willen ze zelf meedoen.”

Brede steun

Ook de gemeente Maastricht moest aanvankelijk wennen aan de nieuwe insteek van het Leger des Heils. “Die wilde hier een paar jaar geleden nog helemaal niets van weten. Het werk van de Stichting Life Goals is fantastisch, maar lokaal ben je toch

waren per sport, vanwege kosten aan de coach, de veldhuur, kleding en transport, dan kunnen we het niet beter krijgen. Het is daarnaast heel belangrijk dat deze activiteiten een brede steun genieten. Met de gemeente Maastricht achter ons krijgen onze sportmomenten meer verbinding met de stad. Het ouderwetse idee van het Leger des Heils is dat we onze cliënten een boterham geven en een slaapplek, maar met deze hulp kunnen we ze ook laten sporten. Dan is hun kans op een volwaardige terugkeer in het maatschappelijk leven veel groter.”

Zelfvertrouwen

“We bieden vanuit het Leger des Heils en Maastricht Sport sporten aan voor een vijftal groepen en organisaties in Maastricht, waaronder het AZC en zwerfjongeren”, legt de Maastrichter buurtsportcoach Raoul Reintjens uit. “Kortom, voor allerlei mensen aan de rand van de samenleving. Intussen zijn we op deze basis een halfjaar geleden ook in Heerlen gestart. Daarnaast heeft een aantal cliënten zoveel zelfvertrouwen opgebouwd via de deelname aan sportmomenten en door later bij mij stage te lopen, dat ze een cursus tot maatschappelijk buurtsportcoach hebben gevolgd bij de Stichting

“Sommige cliënten hebben hierdoor zelfs weer een vaste baan gekregen in hun oude werkveld”

aangewezen op je eigen partners. Ik ben heel wat keren met onze buurtsportcoach Raoul Reintjens bij het gemeentehuis en bij andere organisaties op bezoek geweest om hen over te halen om niet alleen de cliënten van het Leger des Heils, maar alle kwetsbare doelgroepen sportmomenten aan te bieden. Dat bleek uiteindelijk de moeite waard. Sinds twee jaar zijn we onderdeel van Maastricht Sport, betaalt de gemeente de helft van het salaris van onze buurtsportcoach Raoul en neemt zij de kosten van onze sportmomenten over. Als je bedenkt dat we jaarlijks 20.000 euro kwijt

Life Goals. Die kunnen we inzetten om de diverse sportmomenten in de stad te begeleiden, waardoor ik wat meer aan projectontwikkeling kan doen. Twee van hen, onder wie William, hebben zelfs weer een vaste baan gekregen in hun oude werkveld. Dat is een mooi resultaat van onze inspanningen, die tenslotte als doel hebben om deze cliënten terug in de maatschappij te krijgen. Hun opvolgers, ook voormalige cliënten, staan gelukkig alweer klaar. Stichting Life Goals komt dit najaar weer naar Maastricht om de cursus te geven.”

Kwartiermaker

Het Leger des Heils werkt in heel Nederland samen met de Stichting Life Goals. "Wij zijn voortdurend op zoek naar mensen met een sportachtergrond én met affiniteit met onze doelgroep", vertelt Wessel Schaling, landelijk coördinator van de stichting. "Zij kunnen bij ons de cursus maatschappelijk sportcoach volgen om sport in te zetten als een gepaste manier om kwetsbare doelgroepen te helpen. Vervolgens detacheren wij als organisatie veel van deze coaches. De oude buurtsportcoach heeft een flinke ontwikkeling doorgemaakt. Vroeger stond hij op een pleintje met een bal om training te geven, maar tegenwoordig is de buurtsportcoach vooral een bruggenbouwer tussen verschillende organisaties in de wijk of in de stad. Daardoor komt hij als een soort kwartiermaker steeds meer in contact met partijen uit andere sectoren, zoals de zorginstellingen waar wij ook mee samenwerken."

Persoonlijke ontwikkeling

Deze maatschappelijke sportcoaches zijn bepalend voor het succes van de lokale programma's van de Stichting Life Goals, meent Schaling. "Zij houden zich niet bezig met het winnen van wedstrijden, maar hebben vooral oog voor de persoonlijke ontwikkeling van hun sporters. Daar valt de meeste winst te behalen. De opleiding is verspreid over zes weken, met daarin drie cursusdagen en daarnaast een aantal thuisopdrachten. We zien het als een keurmerk voor iedereen die een rol wil spelen binnen onze projecten. Intussen hebben we de cursus ook op locatie gegeven bij enkele gemeenten, zoals Maastricht. De cursus is oorspronkelijk geschreven met zorgverleners als doelgroep, maar op verzoek van Raoul hebben we ook een versie gemaakt voor zijn sportende cliënten die waren doorgroeid tot begeleiders van de sportmomenten. Onze Life Goals Festivals, ten slotte, zijn evenementen waar alle lokale projecten aan mee kunnen doen. Uit onderzoek bleek dat onze doelgroep behoefte heeft om gezamenlijk naar een doel toe te werken. Het voorbeeld van William in Maastricht laat zien dat deze methode kan werken." ■

Interventie: Opvang, Beweegt en Sport
Eigenaar: Federatie Opvang

Het hoofddoel is het bevorderen van een duurzaam gestructureerd sport- en beweegaanbod ten behoeve van cliënten van de opvang. Sport en bewegen verbetert de lichamelijke en mentale gezondheid (gezonde leefstijl), het doorbreekt isolement, het kan een laag zelfbeeld en een negatieve beeldvorming wegnemen en het biedt structuur en daarmee richting aan leefstijl en dagbesteding.

Deze en andere interventies vind je terug op sportenbeweeginterventies.nl

